

B-E in Balans, 9e druk vwo (syllabus 2027, versie 2, juli 2024)	Studielasturen (60 min)			Bijzonderheden
	Totaal	CE	SE	
	363,5	278,35	85,15	
Domein A Basisvaardigheden	22,5	15,5	7	
1 Basisrekenvaardigheden	7,5	7,5		
1.1 Procenten en promillages	2	2		
1.2 Eerstegraads vergelijking	1,5	1,5		
1.3 Ongewogen en gewogen gemiddelde	1	1		
1.4 Tabellen en grafieken	1	1		
1.5 Indexcijfers	2	2		
2 Balans, winst-en-verliesrekening en liquiditeit	8	8		
2.1 Beginbalans	1,5	1,5		
2.2 Veranderingen balansposten	2	2		
2.3 Samenstellen winst-en-verliesrekening	1,5	1,5		
2.4 Balans, winst-en-verliesrekening en liquiditeit	3	3		
3 Basis spreadsheets	7	0	7	
3.1 Basisfuncties	2		2	
3.2 Rekenen	1,5		1,5	
3.3 Databank	2		2	
3.4 Grafieken	1,5		1,5	
Domein B Van persoon naar rechtspersoon	82	72,7	9,3	
4 Verzekeren, studeren, sparen en lenen	8,5	8	0,5	
4.1 Soorten verzekeringen	1	1		
4.2 Schadeverzekeringen en -regelingen	2	2		
4.3 Sommenverzekeringen	1,5	1,5		
4.4 Kiezen voor een opleiding	1	1		
4.5 Sparen	1,5	1	0,5	Verschil vrijwillig/verplicht sparen en verplicht als bedrijfspensioen geen ce meer. Van p67 Verplicht sparen... tot aan p69 Vrij opneembare is nu se-stof.
4.6 Lenen	1,5	1,5		
5 Enkelvoudige en samengestelde interest	11	11	0	
5.1 Enkelvoudige en samengestelde interest	0,5	0,5		
5.2 Eindwaarde en contante waarde van één bedrag	2,5	2,5		
5.3 Eindwaarde van een rente	3,5	3,5		
5.4 Contante waarde van een rente	2,5	2,5		
5.5 Nominale en effectieve interest	1	1		
5.6 Aflossen op leningen	1	1		
6 Beleggen	11,5	7	4,5	
6.1 Handel in effecten	1	1		
6.2 Aandelen	3	3		
6.3 Obligaties en beleggingsfondsen	3	3		
6.4 Opties	4,5		4,5	

7 Woning	7,5	7,5	0	
7.1 Huren	1,5	1,5		
7.2 Kopen	1,5	1,5		
7.3 Lineaire hypotheek	2	2		
7.4 Annuïteitenhypotheek	2,5	2,5		
8 Familie	8	8	0	
8.1 Huwelijk	2,5	2,5		
8.2 Verplichtingen huwelijk	2	2		
8.3 Beëindiging huwelijk	2	2		
8.4 Andere samenlevingsvormen	1,5	1,5		
9 Schenken en erven	11,5	11	0,5	
9.1 Schenken	3,5	3,5		
9.2 Erven civiel	2	2		
9.3 Afwikkeling nalatenschap	2,5	2,5		
9.4 Erven fiscaal	3,5	3	0,5	p149/150 bedrijfsopvolging wordt niet expliciet genoemd
10 Eigen onderneming?	9	6,5	2,5	
10.1 Causation en effectuation	1,5		1,5	
10.2 Persoonlijk plan	1	1		
10.3 Marketingplan	1,5	1,5		
10.4 Financieel plan	3	3		
10.5 Praktische zaken	2	1	1	Huisvesting en startmogelijkheden se.
11 Keuze rechtsvorm	7	6,7	0,3	
11.1 Natuurlijk persoon	1	0,8	0,2	
11.2 Eenmanszaak	1,5	1,4	0,1	
11.3 Venootschap onder firma	1,5	1,5		
11.4 Besloten vennootschap en naamloze vennootschap	2	2		
11.5 Vereniging en stichting	1	1		
12 Organisatie en maatschappij	8	7	1	
12.1 Ondernemers en organisatie	1,5	0,5	1	leiding, uitwerking doelstellingen, communicatie en informatie se
12.2 Omvang	1	1		
12.3 Maatschappelijke behoeften	1,5	1,5		
12.4 Maatschappelijk verantwoord ondernemen	2	2		
12.5 Accountant	1	1		
Aanvulling truepricing op website	1	1		zie download truepricing
Domein C Interne organisatie en personeelsbeleid	33	12	21	
13 Organisaties	10	0	10	
13.1 Organisatietheorieën	1,5		1,5	
13.2 Organisatiestructuren	3		3	
13.3 Besluitvorming	1,5		1,5	
13.4 Communicatie	2		2	
13.5 Verstoringen communicatie	2		2	
14 Leiderschap	11	0	11	
14.1 Motivatie	1,5		1,5	
14.2 Omspanningsvermogen en spanwijdte	1		1	
14.3 Leiderschapsstijlen	2		2	
14.4 Situatiegericht leiderschap	2		2	
14.5 Managementmethoden	1,5		1,5	
14.6 Humanresourcesmanagement (HRM)	1,5		1,5	
14.7 Changemanagement	1,5		1,5	
15 Personeelsbeleid	12	12	0	
15.1 Arbeidsovereenkomst	3	3		
15.2 Wetgeving ontslag en Arbo	2	2		

15.3 Zzp en overige diensten van derden	1,5	1,5		
15.4 Ondernemingsraad, medezeggenschapsraad en vakbond	1	1		
15.5 Personeelsbeleid	2,5	2,5		
15.6 Beloning	2	2		
Domein D Investeren en financieren	46	28,5	17,5	
16 Eigen vermogen	10	10	0	
16.1 Aandelenkapitaal	2	2		
16.2 Emissie van aandelen	2	2		
16.3 Reserves	2	2		
16.4 Intrinsieke waarde	2	2		
16.5 Winstverdeling en dividend	2	2		
17 Vreemd vermogen	11	11	0	
17.1 Onderhandse lening	1	1		
17.2 Hypothecaire lening	2	2		
17.3 Obligatielening	2	2		
17.4 Converteerbare obligatielening	1,5	1,5		
17.5 Leverancierskrediet	1,5	1,5		
17.6 Afnemerskrediet	1	1		
17.7 Rekening-courantkrediet	1	1		
17.8 Leasing	1	1		
18 Investeringsanalyse	11,5	0	11,5	
18.1 Cashflow	1,5		1,5	
18.2 Terugverdientijd	2		2	
18.3 Nettocontantwaardemethode	5		5	
18.4 Risico, rendement en waardebeoordeling onderneming	3		3	
19 Vermogensstructuur, risico en afdekking	7,5	1,5	6	
19.1 Vermogensstructuur	2	1	1	alleen p292 en p293 tot operationeel hefboomeffect
19.2 Effect investeringsprojecten	2		2	
19.3 Off-balance financiering	1,5	0,5	1	voorbeeld 19.2 sluit aan bij een eis volgens eindterm 22.2, deze paragraaf is wel relevant voor het bepalen van de verhouding EV/VV (22.1), ligt heel dicht tegen de ce-stof aan.
19.4 Opties en termijncontracten	2		2	
20 Vermogensmarkt	6	6	0	
20.1 Vragers van vermogen	1,5	1,5		
20.2 Aanbieders van vermogen	1,5	1,5		
20.3 Geldmarkt en kapitaalmarkt	1,5	1,5		
20.4 De Amsterdamse effectenbeurs	1,5	1,5		

Domein E Marketing			
	35,5	13,65	21,85
21 Marketingbeleid	7,5	0,15	7,35
21.1 Marketing en marktonderzoek	1,5	0,15	1,35
21.2 Aankoopgedrag	1		1
21.3 Particulieren of organisaties?	1		1
21.4 Marktsegmentatie	1,5		1,5
21.5 Consumentenorganisaties en overheid	2,5		2,5
22 Product en prijs	6,5	5	1,5
22.1 Het product	1,5	1,5	
22.2 Merk	1	1	
22.3 Levenscyclus	1,5		1,5
22.4 Prijsbeleid	2,5	2,5	
23 Plaats en promotie	10	7,5	2,5
23.1 Plaats	0,5	0,5	
23.2 Logistiek en distributie	2,5		2,5
23.3 Logistiek en voorraad	2	2	
23.4 Promotie	1	1	
23.5 Reclame	1,5	1,5	
23.6 Medium	2,5	2,5	
24 Strategische keuzes	11,5	1	10,5
24.1 Klantgerichte benadering	1	1	
24.2 Klantwaardepropositie	2		2
24.2 Concurrentieanalyse	2		2
24.4 Marktanalyse	1,5		1,5
24.5 Portfolioanalyse	1,5		1,5
24.6 Waardestrategie	1,5		1,5
24.7 Business Model Canvas	2		2
Domein F Financieel beleid	102	97	5
25 Inkooprij verkopen, materialen en grondstoffen	7	3,5	3,5
25.1 Fifo	1,5	1,5	
25.2 Lifo	1,5	1,5	
25.3 Vaste verrekenprijs	2		2
25.4 Materialen en grondstoffen	2	0,5	1,5
26 Overige kostensoorten	10	8,5	1,5
26.1 Afschrijven	1	1	
26.2 Afschrijven met een vast percentage van de aanschafprijs	2	2	
26.3 Overige kosten van duurzame productiemiddelen	1,5	1,5	
26.4 Personeelskosten, arbeidsuurtarief en factuuretarief	3	3	
26.5 Overige kosten	1	1	
26.6 Transferpricing	1,5		1,5

van 19.1 zijn de eerste twee paragrafen ce (vooral herhaling van h10), rest hoofdstuk is se.

NB bij plaatsbeleid staat uitsluitend fysieke winkels en/of online. Maar ook deze paragraaf betreft fysieke winkels vs onlinewinkels. Daarom toch bij ce gezet.

(4 c's)

NB Voorraden mag je alleen tegen historische uitgaafprijs waarderen. Alle besproken methodes zijn gebaseerd op de historische uitgaafprijs.

Afval en uitval staan niet in de syllabus.

27 Begroot en werkelijk resultaat voor belasting	7,5	7,5	0	
27.1 Verkoopprijs en omzetbelasting	2,5	2,5		
27.2 Begroot resultaat voor belasting	1,5	1,5		
27.3 Werkelijk resultaat voor belasting	2	2		
27.4 Verschillenanalyse	1,5	1,5		
28 Break-evenanalyse	12	12	0	
28.1 Variabele en constante kosten	3	3		
28.2 Break-evenanalyse	5	5		
28.3 Grafieken van de break-evenanalyse	4	4		
29 Kosten en resultaten bij dienstverlening	10	10	0	
29.1 Kostenberekeningen	2	2		
29.2 Efficiencyresultaten	2	2		
29.3 Prijsresultaten	2	2		
29.4 Resultaten op constante kosten	4	4		
30 Absorption costing	13,5	13,5	0	
30.1 Verkoopprijs	1,5	1,5		
30.2 Voorcalculatie	2	2		
30.3 Nacalculatie met werkelijke gegevens	2	2		
30.4 Nacalculatorisch budget, analyse en beleid	4	4		
30.5 Nacalculatie, analyse en beleid bij opslagen	4	4		
31 Direct costing	11	11	0	
31.1 Dekkingsbijdrage en bedrijfsresultaat	2	2		
31.2 Nacalculatie, analyse en beleid	4	4		
31.3 Hulpmiddel voor keuze	2	2		
31.4 Verschil absorption costing en direct costing	3	3		
32 Accrual-accounting en matchingprincipe	9	9	0	
32.1 Kosten en uitgaven	2,5	2,5		
32.2 Opbrengsten en ontvangsten	2,5	2,5		
32.3 Het matchingbeginsel	2	2		
32.4 Alle varianten op een rij	2	2		
33 Interne verslaggeving	12	12	0	
33.1 Balans en winst-en-verliesrekening	4	4		
33.2 Liquiditeitsbegroting	5	5		
33.3 Prestatie-indicatoren	3	3		
34 Financiële planning	10	10	0	
34.1 Begrote beginbalans	2	2		
34.2 Resultatenbegroting en liquiditeitsbegroting	5	5		
34.3 Begrote eindbalans	3	3		
Domein G Verslaggeving	42,5	39	3,5	NB Eigen vermogen, winst en winstbelasting eenmanszaak en vof worden
35 Externe verslaggeving	6	5	1	
35.1 Verschil interne en externe verslaggeving	1	1		
35.2 Jaarstukken en modellen	2	1	1	de modellen worden niet genoemd in de syllabus, niet uit de balans blijken de verplichtingen in het bestuursverlag geen ce meer, nu se
35.3 Accountant	1	1		
35.4 Social accounting	2	2		

36 Regels balans	11	11	0
36.1 Waarderingsgrondslagen	2	2	
36.2 Vaste activa	1,5	1,5	
36.3 Vlottende activa	1,5	1,5	
36.4 Eigen vermogen	2	2	
36.5 Voorzieningen	1	1	
36.6 Langlopende en kortlopende schulden	3	3	
37 Regels winst-en-verliesrekening	7,5	5	2,5
37.1 Algemene regels	1	1	
37.2 Modellen	2,5	2,5	
37.3 EBIT(DA)	1,5	1,5	
37.4 DuPont-schema	2,5		2,5
38 Liquiditeitskengetallen, cashflow en solvabiliteitskengetallen	8,5	8,5	0
38.1 Current ratio	2	2	
38.2 Quick ratio	1,5	1,5	
38.3 Cashflow	1	1	
38.4 Solvabiliteitskengetallen	4	4	
39 Overige kengetallen	9,5	9,5	0
39.1 Rentabiliteit van het totale vermogen	3	3	
39.2 Rentabiliteit van het eigen vermogen	2,5	2,5	
39.3 Hefboomwerking	2	2	
39.4 Beleggerskengetallen	2	2	

	Totaal	CE	SE
vwo totaal aantal studielasturen	363,5	278,35	85,15
vwo aantal beschikbare studielasturen	440	100%	
Nodig voor ce	278,35	63,3%	
Over voor se	161,65	36,7%	
In B-E in Balans opgenomen	85,15	19,4%	
Anders in te vullen	76,5	17,4%	

**NB Het blijven schattingen. Alle uren zijn royaal genomen en het totaal is naar boven afgerond.
De norm is 60% ce en 40% se. Daar zitten de percentages dicht tegen aan.
De overgebleven uren kunnen worden gebruikt voor keuze-onderwerpen, praktische opdrachten, opdoen examenvaardigheden, losse projecten etc.**